

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

13.06.2005 N 262

Про здійснення кваліфікаційної експертизи
родів і видів рослин, сорти яких
не підлягають державному випробуванню

На виконання статей 11, 14, 27, 29, 35 Закону України "Про охорону прав на сорти рослин" (3116-12), з урахуванням положень Указу Президента України від 11.06.98 N 615 (615/98) "Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу" та з метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС
Н А К А З У Ю:

1. Затвердити:

1.1. Перелік родів і видів рослин, сорти яких підлягають державному випробуванню в закладах експертизи державної системи з охорони прав на сорти рослин з метою визначення їх придатності для поширення в Україні (додається).

1.2. Перелік родів і видів рослин, сорти яких підлягають державному випробуванню з метою визначення відповідності сорту критеріям охороноздатності в закладах експертизи державної системи з охорони прав на сорти рослин (додається).

1.3. Інструкцію з проведення кваліфікаційної експертизи родів і видів рослин, сорти яких не підлягають державному випробуванню в закладах експертизи державної системи охорони прав на сорти рослин (додається).

3. Наказ Міністерства аграрної політики України від 14.05.2004 N 159 "Про затвердження Переліку родів і видів рослин, сорти яких підлягають державному випробуванню в закладах експертизи державної системи з охорони прав на сорти рослин і визначення їх придатності для поширення в Україні" скасувати.

4. Державній службі з охорони прав на сорти рослин (Волкодав В.В.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та опублікувати наказ в офіційному бюлетені Держсортслужби "Охорона прав на сорти рослин".

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Мельника С.І.

Міністр

О.П.Баранівський

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства аграрної
політики України
13.06.2005 N 262

ПЕРЕЛІК

родів і видів рослин, сорти яких підлягають державному випробуванню в закладах експертизи державної системи з охорони прав на сорти рослин з метою визначення їх придатності для поширення в Україні

1.	Боби кінські	<i>Vicia faba</i> L.
2.	Бруква кормова	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.
3.	Буркун білий	<i>Melilotus albus</i> Medik.
4.	Буркун лікарський	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.
5.	Буряк кормовий	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>alba</i> DC
6.	Буряк цукровий	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Doell
7.	Горошок	<i>Vicia sativa</i> L.
8.	Віниччя справжнє	<i>Kochia scoparia</i> (L.) Schrad.
9.	Гірчиця біла	<i>Sinapis alba</i> L.
10.	Гірчиця сарептська	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern. et Coss. in Czern.
11.	Горох посівний	<i>Pisum sativum</i> L. sensu lato
12.	Горох польовий	<i>Pisum arvense</i> L.
13.	Гречка звичайна	<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench.
14.	Грястиця збірна	<i>Dactylis glomerata</i> L.
15.	Еспарцет	<i>Onobrychis</i> Mill.
16.	Житняк	<i>Agropyron</i> Gaertn.
17.	Жито	<i>Secale cereale</i> L.
18.	Капуста кормова	<i>Brassica subspontanea</i> Litzg.
19.	Картопля	<i>Solanum tuberosum</i> L.
20.	Квасоля звичайна	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
21.	Козлятник лікарський	<i>Galega officinalis</i> L.
22.	Козлятник східний	<i>Galega orientalis</i> L.

23.	Конюшина відкритозіва	<i>Trifolium apertum</i> Bobr.
24.	Конюшина гібридна	<i>Trifolium hybridum</i> L.
25.	Конюшина лучна	<i>Trifolium pratense</i> L.
26.	Конюшина олександрійська	<i>Trifolium alexandrinum</i> L.
27.	Конюшина повзуча (біла)	<i>Trifolium repens</i> L.
28.	Костриця лучна	<i>Festuca pratensis</i> Huds.
29.	Костриця овеча	<i>Festuca ovina</i> L.
30.	Костриця очеретяна	<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.
31.	Костриця червона	<i>Festuca rubra</i> L.
32.	Кукурудза	<i>Zea mays</i> L.
33.	Лаватера тюрінгська	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.
34.	Лисохвіст лучний	<i>Alopecurus pratensis</i> L.
35.	Льон-довгунець	<i>Linum usitatissimum</i> L. s. <i>stricta</i>
36.	Люпин білий	<i>Lupinus albus</i> L.
37.	Люпин вузьколистий	<i>Lupinus angustifolius</i> L.
38.	Люпин жовтий	<i>Lupinus luteus</i> L.
39.	Люцерна посівна	<i>Medicago sativa</i> L.
40.	Люцерна хмелевидна	<i>Medicago lupulina</i> L.
41.	Лядвенець рогатий	<i>Lotus corniculatus</i> L.
42.	Мальва гібридна	<i>Malva pulchella</i> Bernh. x <i>Malva</i> <i>crispa</i> L.
43.	Мальва кучерява (калачики)	<i>Malva crispa</i> (L.) L.
44.	Мальва мелюка	<i>Malva meluca</i> Graebn.
45.	Мітлиця велетенська	<i>Agrostis gigantea</i> Roth.
46.	Овес	<i>Avena sativa</i> L.
47.	Очеретянка звичайна	<i>Phalaroides arundinacea</i> (L.) Rausch.
48.	Пажитниця однорічна	<i>Lolium multiflorum</i> var. <i>Westerwoldicum</i> Mansh.
49.	Пажитниця багатоквіткова	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.

50.	Пажитниця багаторічна	<i>Lolium perenne</i> L.
51.	Пайза	<i>Echinochloa frumentacea</i> Link
52.	Пирій	<i>Elytrigia</i> Desv.
53.	Просо	<i>Panicum miliaceum</i> L.
54.	Пшениця м'яка	<i>Triticum aestivum</i> L.
55.	Пшениця тверда	<i>Triticum durum</i> Desf.
56.	Райграс високий	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) J. et C. Presl.
57.	Рис	<i>Oryza sativa</i> L.
58.	Ріпак	<i>Brassica napus</i> L.
59.	Свербіга східна	<i>Bunias orientalis</i> L.
60.	Серадела посівна	<i>Ornithopus sativus</i> Brot.
61.	Сильфій пронизанолистий	<i>Silphium perfoliatum</i> L.
62.	Сіда багаторічна	<i>Sida hermaphrodita</i> Rusby
63.	Соняшник	<i>Helianthus annuus</i> L.
64.	Сорго двокольорове	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench
65.	Сорго суданське	<i>Sorghum sudanense</i> (Piper.) Stapf.
66.	Сорго-суданкові гібриди	<i>Sorghum vulgare</i> Pers. x <i>Sorghum</i> <i>sudanense</i> (Piper) Stapf.
67.	Соя	<i>Glycine max.</i> (L.) Merr.
68.	Стоколос безостий	<i>Bromus inermis</i> Leyss.
69.	Стоколос прямий	<i>Bromopsis erecta</i> (Huds.) Fourr.
70.	Тимофіївка лучна	<i>Phleum pratense</i> L.
71.	Тіфон	<i>Brassica rapa</i> x <i>Brassica</i> <i>campestris</i> var. <i>Olifera bienins</i>
72.	Тонконіг лучний	<i>Poa pratensis</i> L.
73.	Топінамбур	<i>Helianthus tuberosus</i> L.
74.	Трава Колумба	<i>Sorghum alnum</i> Parodi.
75.	Тритикале	x <i>Triticosecale</i> Wittmack
76.	Фацелія пижмолиста	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.

77.	Чина лісова	Lathyrus sylvestris L.	
78.	Щавель тяншанський	Rumex tianscnanicus A. Los.	
79.	Щириця	Amaranthus L.	
80.	Ячмінь	Hordeum vulgare L. sensu lato	

Примітка. Державне випробування з метою визначення їх придатності для поширення в Україні не проводиться: для сортів трав, якщо заявник заявляє, що насіння його сорту не призначено для вирощування на корм (трави для газонів); для сортів, насіння яких продається в іншій державі, яка вже зареєструвала цей сорт; для сортів і ліній, які призначені виключно як компоненти для гібридних сортів.

Перший заступник голови
Державної служби з охорони
прав на сорти рослин

В.І.Сорока

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства аграрної
політики України
03.06.2005 N 262
(z0722-05)

ІНСТРУКЦІЯ

з проведення кваліфікаційної експертизи родів
і видів рослин, сорти яких не підлягають
державному випробуванню в закладах експертизи
державної системи охорони прав на сорти рослин

Ця Інструкція визначає особливості проведення кваліфікаційної експертизи сорту та регулює відносини, що виникають при набутті, здійсненні та захисті майнових прав на сорт рослин.

1. Загальні положення

1.1. Державна реєстрація сорту і прав на сорти, що належить до родів і видів рослин, які не підлягають державному випробуванню, здійснюється під відповідальність заявника за наданим описом сорту та показниками для визначення придатності сорту для поширення в Україні, отриманими ним або уповноваженим закладом експертизи, за умови відповідності сорту критеріям, визначеним Законом.

1.2. Державна реєстрація сортів, ліній, які призначені виключно як компоненти для гібридних сортів, здійснюється за критеріями охороноздатності, визначених заявником або уповноваженим закладом експертизи.

1.3. Патент на сорт, Свідоцтво про авторство на сорт,

Свідоцтво про державну реєстрацію сорту видаються під відповідальність заявника і мають декларацийний характер.

1.4. Якщо після набуття прав на сорт на підставі інформації та документів, наданих заявником, Держсортслужбою буде встановлено, що:

а) сорт не був однорідним та стабільним на дату, на яку заявка вважається поданою;

б) право власника сорту надано особі, яка не мала на це права, за умови, що воно не передається уповноваженій особі;

в) власник сорту не вжив відповідних заходів для забезпечення збереження сорту або його вихідних компонентів, то приймається рішення про дострокове припинення чинності прав на сорт.

1.5. Експертиза заявки на сорт рослин, які не підлягають державному випробуванню, здійснюється відповідно до вимог Закону.

2. Права та обов'язки заявника

2.1. Заявник має право:

під час проведення кваліфікаційної експертизи (за власним бажанням) припинити її проведення і відкликати заявку на сорт;

отримати в Держсортслужбі інформацію стосовно переліку загальновідомих сортів, які використовуються при експертизі як сорти-еталони;

подавати до Держсортслужби результати експертизи сорту, проведеної компетентним органом будь-якої держави - члена Міжнародного союзу по охороні нових сортів рослин;

оскаржити будь-яке рішення Держсортслужби щодо сорту, звернувшись до суду.

2.2. Під час проведення кваліфікаційної експертизи родів і видів рослин, сорти яких підлягають випробуванню в закладах експертизи державної системи охорони прав на сорти рослин заявник зобов'язаний виконувати вимоги, установлені Законом України "Про охорону прав на сорти рослин" (3116-12). Обсяг експертизи, проведеної заявником, має відповідати критеріям, установленим Держсортслужбою.

2.3. Разом із заявкою на сорт рослин, що не підлягає державному випробуванню, заявник повинен надати Держсортслужбі:

довідку про наявність споруд та обладнання, які використовуються в селекційному процесі, за формою, наведеною в додатку 1 Інструкції (у разі відсутності власних вищезазначених споруд та обладнання - копію договору оренди);

довідку про наявність лабораторії з визначення посівних та сортових характеристик насіння згідно з ДСТУ ISO/IES 17025-2001, що пройшла акредитацію відповідно до Закону України від 17.05.2001 N 2407-III (2407-14) "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" у Національному агентстві з акредитації України Міністерства економіки України, або договору з відповідною лабораторією;

доручення власника сорту на право подання заявки або копію ліцензійного договору на право використання майнових прав на сорт рослин як об'єкт інтелектуальної власності (для сортів, які мають патент на сорт);

копію документів про державну реєстрацію сорту та/або прав на нього в іноземній державі, завірену належним чином (для сортів,

які мають державну реєстрацію сорту та/або прав на нього в державах-учасниках);

копію договору з автором сорту, якщо він є найманим працівником;

крім того, для фізичних осіб:

документ, що підтверджує кваліфікаційний рівень автора(ів) сорту;

для юридичних осіб:

договір з відповідною науково-дослідною установою, компанією, фірмою, що створили цей сорт на заявлене замовлення;

копію довідки про внесення установи до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій з визначенням виду економічної діяльності "дослідження та розробки" (розділ 74).

2.4. Заявник зобов'язаний вести документацію, що підтверджує достовірність проведення кваліфікаційної експертизи, подавати заявку та документи, що її супроводжують, включаючи результати кваліфікаційної експертизи на паперових та електронних носіях.

3. Складання та подання заявки на сорт

3.1. Заявник складає та подає до Держсортслужби документи заявки відповідно до Закону і Правил складання та подання заявки на сорт, затверджених наказом Мінагрополітики від 3 вересня 2002 року N 249 (z0848-02) (zareєстровано у Мін'юсті 25 жовтня 2002 року за N 848/7136).

3.2. Якщо заявка на сорт стосується нового для України виду, заявник повинен одночасно із заявкою подати методичку проведення експертизи сортів цього виду відповідно до рекомендацій Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин.

4. Особливості проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин, що не підлягають державному випробуванню

4.1. Після закінчення Держсортслужбою формальної експертизи, яка здійснюється відповідно до Правил проведення формальної експертизи документів заявки на сорт, затверджених наказом Мінагрополітики від 13 грудня 2002 року N 391 (z1025-02) (zareєстровано в Мін'юсті 29 грудня 2002 року за N 1025/7313), документи заявки на сорт та довідки, указані в пункті 2.3 Інструкції, передаються до Українського інституту експертизи сортів рослин (далі - Інститут).

4.2. Інститут установлює новизну сорту згідно з пунктом 4.1 Правил (z1025-02); проводить експертизу назви сорту відповідно до Положення про експертизу назв сортів рослин, затвердженого наказом Мінагрополітики від 23 червня 2003 року N 188 (z0574-03) (zareєстровано в Мін'юсті 10 липня 2003 року за N 574/7895).

4.3. Подані заявником документи заявки, а саме: опис сорту та показники для визначення придатності сорту до поширення в Україні, є основою для прийняття рішення про проведення кваліфікаційної експертизи.

4.4. Інститут узагальнює результати експертизи, викладені в документах заявки, стосовно відповідності сорту критеріям

охороноздатності та заборони поширення в Україні, готує заключний висновок щодо сорту та експертний висновок про заявку, які передбачені пунктами 9.2 та 10.4 Правил (з1025-02).

4.5. У разі отримання позитивного заключного висновку щодо сорту та експертного висновку про заявку Інститут інформує заявника про необхідність надання дослідного зразка сорту в кількостях, наведених у додатку 2 Інструкції.

4.6. Дослідний зразок насіння та садивного матеріалу надається заявником на безоплатній основі. У разі його ненадходження у визначений термін державна реєстрація сорту та прав на нього не здійснюється.

4.7. Держсортслужба на підставі експертних висновків приймає рішення про державну реєстрацію сорту та/або прав на нього шляхом унесення відомостей до Державного реєстру прав власників сортів рослин та Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні.

5. Перевірка результатів експертизи, проведеної заявником

5.1. Якщо під час здійснення експертизи документів заявки буде виявлено недостовірну чи необ'єктивну інформацію, яка унеможливує встановлення відповідності сорту критеріям заборони поширення сортів в Україні та умовам охороноздатності, Інститут приймає рішення про перевірку результатів експертизи, проведеної заявником, згідно з пунктом 6.4 Правил (з1025-02). Усі витрати, пов'язані з перевіркою результатів експертизи, покладаються на заявника.

5.2. Під час перевірки рослин сорту на дослідних ділянках заявника визначається дотримання ним вимог Методики проведення експертизи на вирізняльність, однорідність та стабільність та Методики державного сортовипробування сільськогосподарських культур, затверджених наказом Держсортслужби від 6 лютого 2003 року N 3-2-/139-17, а також відповідність прояву фактичних морфологічних ознак рослин та господарських показників сорту з наведеними заявником у документах заявки, а також проводиться облік нетипових рослин.

5.3. У разі виявлення невідповідності ознак та характеристик сорту, наведених у документах заявки, фактичному їх прояву, методичних та агротехнічних порушень експертизи Інститут подає пропозицію Держсортслужбі щодо припинення або призупинення розгляду заявки на визначений термін.

5.4. Для дегустаційної, смакової та декоративної оцінок сорту заявник обов'язково надсилає до лабораторії Інституту демонстраційний зразок свіжої та переробної продукції на дату, яку встановлює Інститут.

Перший заступник голови
Державної служби з охорони
прав на сорти рослин

В.І.Сорока

Додаток 1
до пункту 2.3 Інструкції
з проведення кваліфікаційної
експертизи родів і видів
рослин, сорти яких не
підлягають державному
випробуванню в закладах
експертизи державної системи
охорони прав на сорти рослин

ПЕРЕЛІК
споруд та обладнання, що використовуються
в селекційному процесі

N з/п	Назва	Тип, марка
1	Сівалки: малогабаритна сівалка для точного висіву селекційна сівалка касетна сівалка	Plotking 2600, Plotseed PDS, Клен-4,2 СН-16ПМ, СН-16 СКС-6-10, СН-10Ц-01
2	Комбайни	САМПО-130, САМПО-500, САМПО-2055, Сидмайстер, ХЕГЕ 212, ХЕГЕ 125С
3	Молотилки: стаціонарна снопова молотилка колоскова пучкова	LD-210, МС-500 ВІМ МПУ-0,1
4	Насіннеочисна машина	СМ-0,15, ПЕКТУС
5	Лабораторний гравітаційний стіл	Westrup LA-K

Примітка. Для закритого ґрунту необхідно мати діючі споруди закритого ґрунту, здатні забезпечувати мікроклімат для кожного виду культур.

Перший заступник голови
Державної служби з охорони
прав на сорти рослин

В.І.Сорока

Додаток 2
до пункту 4.5 Інструкції
з проведення кваліфікаційної
експертизи родів і видів
рослин, сорти яких не
підлягають державному
випробуванню в закладах
експертизи державної системи

охорони прав на сорти рослин

Кількість рослинного матеріалу,
який передається як контрольний зразок
для перевірки збереженості сорту

N з/п	Група культур та окремі культури	Кількість	
		насіння, г	суцвіть, плодів, саджанців, шт.
1	2	3	4
1	Зернові бобові: нут, сочевиця, маш	2000	10 бобів
2	Олійні та ефіроолійні, лікарські крупнонасінні (арахіс, рицина та ін.) середніх розмірів (сафлор та ін.) дрібнонасінні (перила, кунжут, нагідки, аніс, кмин та ін.) дуже дрібнонасінні (ромашка, мак, шавлія, козлятник)	500 300 150 30	- - - -
3	Технічні: коріандр, цикорій кореневий	100	-
4	Прядивні бавовник, конопля кенаф	500 300	5 коробочок -
5	Овочеві та баштанні ріпа, спаржа, пастернак шпинат, ревінь, петрушка салат, щавель, кріп, селера, цибулеві естрагон гарбузові	300 200 100 50 400	- - - - -
6	Кормові мальва кормова, серадела, буркун вівсяниця, волоснець, лисохвіст польовиця, бекманія, мотар пайза, чумиза топінамбур	500 500	- 10 бульб
7	Плодові черешня, абрикос, алича, персик слива, вишня, айва, яблуна,	-	5 саджанців

	груша		
8	Ягідні		
	малина	-	20
	смородина, порічки, агрус	-	10
	суниці	-	50
	ірга, кизил, калина, обліпиха,	-	5
	глід		
9	Виноград	-	20
10	Горіхоплідні (усі)	-	5
11	Декоративні		-
	дуже дрібнонасінні (антиринум)	0,5	
	дрібнонасінні (айстри, левкої)	1	-
	крупнонасінні (духм'яний	10	-
	горошок)		
	цибулеві, бульбоцибулеві	-	5 цибулин, бульбо-цибулин
	багаторічні деревні	-	10 саджанців

Перший заступник голови
Державної служби з охорони
прав на сорти рослин

В.І.Сорока